

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

TECHIN

QUALIFICATIONS AND VOCATIONAL
EDUCATION AND TRAINING
DEVELOPMENT CENTRE

Savęs vertinimo kokybės užtikrinimo priemonė

2023

Bendrai finansuoja
Europos Sąjunga

TECHIN

QUALIFICATIONS AND VOCATIONAL
EDUCATION AND TRAINING
DEVELOPMENT CENTRE

Finansuojama Europos Sąjungos lėšomis. Tačiau išreiškiamas požiūris ar nuomonė yra tik autoriaus (-ių) ir tai nebūtinai atspindi Europos Sąjungos ar Nacionalinės agentūros požiūrį ar nuomonę. Nei Europos Sąjunga, nei Nacionalinė agentūra negali būti laikoma už juos atsakinga.

Erasmus+ programos projekto „Įsivertinimo kokybės užtikrinimo priemonės sukūrimas neformaliajame suaugusiųjų mokyme“, Nr. 2022-1-LT01-KA220-ADU-000085541.

Turinys

Įvadas	4
Savęs vertinimo priemonės pagrindimas.....	4
Savęs vertinimo priemonės apžvalga.....	7
Aprašymas.....	8
Tikslas	8
Principai.....	8
Vartotojai	9
Organizaciniai požiūriai	9
Iššūkiai.....	9
Praktinis įgyvendinimas:	9
Kriterijai.....	9
1 etapas - planavimas	10
2 etapas - įgyvendinimas.....	11
3 etapas - vertinimas.....	12
4 etapas - tolesni veiksmai.....	13

Įvadas

EQAVET sistemos struktūra grindžiama kokybės užtikrinimo ir tobulinimo ciklu, kurį sudaro planavimo, įgyvendinimo, vertinimo ir (arba) įvertinimo bei peržiūros ir (arba) peržiūrėjimo etapai. Planavimo etape nustatomi aiškūs ir išmatuojami tikslai ir uždaviniai. Įgyvendinimo etape nustatomos procedūros šiems tikslams pasiekti, įskaitant išteklių paskirstymą ir suinteresuotųjų šalių dalyvavimą. Vertinimas ir įvertinimas apima duomenų rinkimą ir analizę, kad būtų galima įvertinti pasiekimus. Peržiūros etape daugiausia dėmesio skiriama grįžtamojo ryšio apdorojimui ir pokyčių procedūrų kūrimui.

EQAVET teikia svarbią reikšmę kokybės užtikrinimui neformaliojo mokymosi ir savišvietos kontekste ir siūlo lanksčią sistemą, pritaikomą įvairioms nacionalinėms aplinkybėms. Tai apima švietimo ir mokymo kokybės vertinimo mechanizmus, taikomus ne formaliuoje aplinkoje, pripažįstant įvairius būdus, kuriais asmenys įgyja įgūdžių ir žinių.

Nagrinėjant neformalųjį ir savaiminį švietimą Bulgarijoje, Lietuvoje ir Lietuvoje, išryškėjo kelios pagrindinės išvados. Kokybės užtikrinimo mechanizmai dažnai yra riboti ir remiasi grįžtamojo ryšio apklausomis ir užimtumo stebėjimu. Vis didesnę reikšmę įgauna išorės organizacijų teikiamos užklausinio ugdymo paslaugos, pabrėžiančios kokybės užtikrinimo poreikį. Reikia stengtis skatinti įtrauktį ir socialinį teisingumą, kad būtų sudarytos sąlygos gauti neformalųjį profesinį mokymą. Reikia aiškumo vertinant neformalųjį ir savaiminį mokymą, trūksta vieningos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo sistemos. Aiškesnės gairės būtinos nuosekliam įgyvendinimui, o savivaldybės atlieka svarbų vaidmenį valdant neformalųjį suaugusiųjų švietimą, tačiau joms reikia daugiau tikslinės paramos. Reikia standartizuoti koordinatorių pareigas ir pereiti prie turinio kokybės ir įgūdžių ugdymo vertinimo. Neformaliojo švietimo veiksmingumą padidintų išsami įgytų įgūdžių vertinimo priemonė. Labai svarbūs žingsniai į priekį yra kokybės užtikrinimo priemonių kūrimas, reguliavimo sistemos tobulinimas ir paslaugų teikėjų profesinis tobulėjimas. Taip pat rekomenduojama rengti informacinę kampaniją apie kokybės užtikrinimą, siekiant pagerinti programų kokybę ir įtraukti jas į stebėsenos sistemas.

Savęs vertinimo priemonės pagrindimas

EQAVET reiškia *Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimą ir turi* dvejopą reikšmę: jis reiškia bendrą Europos profesinio mokymo kokybės užtikrinimo **orientacinę sistemą** ir Europos profesinio mokymo kokybės orientacinių taškų **tinklą**.

EQAVET yra **pamatinis modelis**, kurio šalys **savanoriškai** įsipareigoja laikytis rengdamos savo nacionalines profesinio mokymo kokybės užtikrinimo koncepcijas pagal pamatinį modelį.

EQAVET atsirado pagal 2009 m. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendaciją, kaip Europos masto sistema, skirta remti profesinio mokymo kokybės užtikrinimą e visoje Europoje, ir buvo peržiūreta 2020 m. Tarybos rekomendacijoje dėl profesinio mokymo, siekiant tvaraus konkurencingumo, socialinio teisingumo ir atsparumo.

EQAVET grindžiamas:

- I. Kokybės užtikrinimo ir tobulinimo **ciklas** (planavimas, įgyvendinimas, vertinimas ir (arba) įvertinimas, peržiūra ir (arba) tikslinimas)
 - Pirmasis etapas - **planavimas** - apima aiškių, tinkamų ir išmatuojamų tikslų ir uždavinių, susijusių su politika, procedūromis, užduotimis ir žmogiškaisiais ištekliais, rinkinį.
 - **Įgyvendinimo** metu nustatomos procedūros, užtikrinančios tikslų ir uždavinių įgyvendinimą (pvz., partnerystės kūrimas, suinteresuotųjų šalių įtraukimas, išteklių paskirstymas ir organizacinės ar veiklos procedūros).
 - **Vertinimas** ir **įsivertinimas** - tai pasiekimų vertinimo mechanizmai, kai renkami ir apdorojami duomenys, kad būtų galima atlikti pagrįstą vertinimą.
 - Paskutinis etapas - **peržiūra** - apima veiksmus prieš pradedant ciklą iš naujo: sukurti procedūras, skirtas siekiamiems rezultatams ir (arba) naujiems tikslams pasiekti: apdorojus grįžtamąjį ryšį, pagrindinės suinteresuotosios šalys diskutuoja ir analizuoja, kad parengtų pokyčių procedūras.

- II. Parinkti kokybės valdymo **deskriptoriai** ir **rodikliai**, taikytini tiek profesinio mokymo sistemos, tiek profesinio mokymo teikėjų lygmenimis.

EQAVET nenustato konkrečios kokybės užtikrinimo sistemos ar metodo, tačiau pateikia bendrų principų, orientacinių deskriptorių ir rodiklių sistemą, kuri gali padėti įvertinti ir pagerinti esamų profesinio mokymo sistemų ir profesinio mokymo paslaugų kokybę. Todėl EQAVET galima laikyti "įrankių rinkiniu", iš kurio įvairūs naudotojai gali pasirinkti tuos deskriptorius ir rodiklius, kurie, jų nuomone, labiausiai atitinka jų kokybės užtikrinimo sistemos reikalavimus.

EQAVET sistema parengta taip, kad ją būtų galima naudoti profesinio mokymo paslaugų teikėjų ir profesinio mokymo sistemos lygmeniu, siekiant padėti užtikrinti įvairių profesinio mokymo aplinkų, įskaitant profesinį mokymąsi per sieną, kokybę. Ji taikoma tiek valstybiniais, tiek privatiems paslaugų teikėjams.

EQAVET sistemą sudaro:

- orientaciniai **deskriptoriai**
- atskaitos **rodiklių** rinkinį,

abi gali būti taikomos profesinio mokymo **sistemoje**.

2010 m. ESS kokybės žodyne kokybės rodikliai *apibrėžiami kaip* statistiniai matai, parodantys produkcijos kokybę. Tačiau kai kurie kokybės rodikliai taip pat gali parodyti proceso kokybę.

Nei deskriptoriai, nei kokybės rodikliai nebūtinai bus vienodai taikomi kiekvienai sistemai ar profesinio mokymo paslaugų teikėjo lygmeniui. Todėl skirtingi naudotojai patys turi nustatyti, kokios procedūros ir rodikliai yra tinkami jų nacionaliniame ar subnacionaliniame kontekste.

EQAVET orientaciniai deskriptoriai padeda šalims ir (arba) profesinio mokymo teikėjams analizuoti savo kokybės užtikrinimo sistemą (-as). Orientaciniai aprašai gali būti taikomi tiek pirminiam, tiek tęstiniam profesiniam mokymui ir mokymuisi ir taikomi visoms mokymosi aplinkoms: mokykloje teikiamoms paslaugoms ir mokymuisi darbo vietoje, įskaitant pameistrystės programas. Su kiekvienu iš keturių kokybės ciklo etapų yra susiję konkretūs orientaciniai deskriptoriai: *planavimas - įgyvendinimas - vertinimas - peržiūra*.

Savęs vertinimo priemonėje siūlomi rodikliai atitinka kokybės ciklą ir atsižvelgiama į EQAVET rekomendacijoje siūlomą rodiklių rinkinį. Be to, rengdama priemonę, projekto komanda atsižvelgė į kai kurias pagrindines parengtų nacionalinių ataskaitų (Bulgarijos, Latvijos ir Lietuvos) išvadas, kuriose pateikiama vertingų įžvalgų apie neformaliojo švietimo būklę tirtuose regionuose. Toliau pateikiami kai kurie pagrindiniai nacionalinių ataskaitų akcentai:

- *Kokybės užtikrinimo mechanizmai:* Kokybės užtikrinimo mechanizmai: Neformaliojo mokymo kokybės užtikrinimo mechanizmai dažnai būna riboti ir remiasi grįžtamojo ryšio apklausomis ir užimtumo stebėjimu. Reikia sukurti išsamesnes sistemas, kurios užtikrintų aukštos kokybės švietimą.
- *Papildomų švietimo paslaugų svarba:* Papildomos švietimo paslaugos, kurias teikia išorės organizacijos, tampa vis svarbesnės, ypač trumpalaikiuose kursuose, skirtuose įsidarbinti. Labai svarbu užtikrinti šių paslaugų kokybę.
- *Neformaliojo profesinio mokymo prieinamumas:* Bendradarbiavimas tarp formaliojo švietimo institucijų, profesinių sąjungų ir valstybės institucijų egzistuoja, tačiau šiomis programomis paprastai naudojasi asmenys, turintys aukštesnį formalųjį išsilavinimą ir aukštesnę socialinę padėtį. Reikėtų stengtis skatinti įtrauktį ir socialinį teisingumą.
- *Pilietinės visuomenės organizacijų dalyvavimas:* Šios organizacijos vis dažniau dalyvauja asmeninio tobulėjimo veikloje ir formaliojo švietimo partnerystėje. Tačiau reikia aiškumo vertinant neformalųjį ir savaiminį mokymą.
- *Vieningas koncepcinis kokybės užtikrinimo pagrindas:* Trūksta vieningo profesinio mokymo kokybės užtikrinimo pagrindo. Reikia specialaus dokumento, skirto būtent profesinio mokymo kokybės užtikrinimui.
- *Reglamentavimo aiškumas:* Neformaliojo suaugusiųjų švietimo reguliavimui trūksta aiškumo ir konkrečių gairių, todėl jis gali būti neteisingai interpretuojamas. Siekiant nuoseklaus įgyvendinimo, reikia aiškesnių gairių.
- *Savivaldybių vaidmuo:* Savivaldybės atlieka svarbų vaidmenį prižiūrint ir valdant neformalųjį suaugusiųjų švietimą. Tačiau dėl riboto finansavimo koordinatoriai dažnai turi kitų pagrindinių pareigų. Šiam vaidmeniui būtina skirti daugiau dėmesio.

- *Koordinatoriaus pareigų standartizavimas:* Nors yra gerai išvystytas suaugusiųjų neformaliojo švietimo koordinatorių tinklas, trūksta standartizuoto supratimo apie jų pareigas. Reikėtų nustatyti aiškų koordinatoriaus vaidmens aprašymą.
- *Perėjimas prie kokybės vertinimo:* Neformaliojo ugdymo programų vertinime daugiausia dėmesio skiriama kiekybiniais rodikliais, o ne turinio kokybei. Reikia vertinti mokymosi rezultatus ir atskirti įgūdžių ugdymą nuo laisvalaikio veiklos.
- *Išsamus įgūdžių vertinimas:* Neformaliojo suaugusiųjų švietimo metu įgytų įgūdžių vertinimas yra ribotas. Išsamesnis vertinimas arba savęs vertinimo priemonė galėtų padidinti neformaliojo švietimo veiksmingumą.
- *Kokybės užtikrinimo priemonių kūrimas:* Reikia sukurti ir įgyvendinti neformaliojo suaugusiųjų švietimo kokybės užtikrinimo priemones. Galiojančiuose teisės aktuose apibrėžti programų reikalavimai, tačiau norint užtikrinti įtraukų ir kokybišką švietimą, reikia papildomų priemonių.
- *Informacinė kampanija apie kokybės užtikrinimą:* Būtina informacinė kampanija, skirta šviesti programų teikėjus ir pedagogus apie kokybės užtikrinimą. Įgyvendinant savęs vertinimo procesą, galbūt naudojant skaitmeninius išteklius, būtų galima pagerinti programų kokybę.
- *Įtraukimas į kokybės stebėseną:* Neformalusis švietimas nėra tinkamai įtrauktas į kokybės stebėsenos sistemas. Būtų naudinga gauti papildomos informacijos apie kokybės sritis ir kriterijus, taip pat savęs vertinimo priemonę.
- *Reguliavimo sistema ir funkcionalumas:* Reguliavimo sistemos ir funkcionalumo gerinimas yra labai svarbus. Sukūrus vieningą neformaliojo švietimo programų leidimų registrą ir patobulinus informacines sistemas, pagerėtų duomenų rinkimas ir skaidrumas.
- *Teikėjų profesinis tobulėjimas:* Labai svarbu rengti neformaliojo švietimo teikėjų profesinio tobulėjimo programas. Šios programos gali apimti seminarus ir mokymus, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama mokymo planavimui, suaugusiųjų mokymosi principams, vertinimo metodams ir programų vertinimui.

Savęs vertinimo priemonės apžvalga

Europos švietimo ir mokymo politikoje daug dėmesio skiriama kokybei. Remdamiesi EQAVET, šiame dokumente siekiame taikyti sisteminį požiūrį į siūlomą priemonių rinkinį. Nustatyti poreikiai paremti kriterijų, reikalingų neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų kokybei įvertinti, rinkiniu. Suinteresuotieji subjektai gali pasirinkti ir naudoti skirtingus kriterijus, skirtingus jų derinius ir skirtingu laiku.

Šio rinkinio įgyvendinimas padės kiekvienam atsakingam mokymo paslaugų teikėjui suvokti kokybės užtikrinimo svarbą ir numatyti savo kelią į kokybės užtikrinimą. Kiekvienas paslaugų teikėjas gali pasirinkti sprendimą, geriausiai atitinkantį konkrečius tikslinės grupės, su kuria jis dirba, poreikius ir iššūkius.

Svarbu pažymėti, kad rodikliai skirti padėti stiprinti *kokybės užtikrinimo kultūrą neformaliojo profesinio mokymo paslaugų teikėjų tarpe.*

Negalima manyti, kad vienas tam tikras rodiklių rinkinys yra universalus. Todėl šiuo atveju užduotis yra ne rinkti duomenis, kad būtų galima susidaryti "bendrą ir objektyvų vaizdą", o panaudoti surinktus duomenis siekiant prisidėti prie įrodymais pagrįstos politikos formavimo, susijusio su neformaliojo suaugusiųjų švietimo programomis, ir įvertinti kokybės gerėjimą per sutartą laikotarpį.

EQAVET rodikliai nėra atskiros kategorijos, t. y. jie egzistuoja tęstinumo principu ir turi būti naudojami kiekviename kokybės užtikrinimo ciklo etape. Be to, rodikliai nėra statiški, o matavimo rezultatams įtakos turi įvairūs veiksniai, pavyzdžiui, darbo rinkos sąlygos gali turėti įtakos kai kuriems EQAVET rodikliams.

Rodiklių naudojimas nustatant siektinus tikslus turi daug teigiamų aspektų, nes jie:

- padėti profesinio mokymo paslaugų teikėjams nustatyti kokybės užtikrinimo tikslus ir prioritetus.
- Tai tikslūs, konkretūs skaičiai, kurie skatina sprendimus priimančius asmenis įgyvendinti tikslus, kad juos būtų galima išmatuoti.
- Galimybė palyginti ir atlikti lyginamąją analizę nacionaliniu, regioniniu ir net tarptautiniu lygmenimis.
- Remti nešališką stebėseną, nes nustačius tikslus atskaitos parametrus galima sumažinti vertinimo subjektyvumą.
- leidžia nustatyti kompetencijos ir kritines sritis bei padeda priimti sprendimą dėl tinkamiausios politikos ir priemonių, kurias reikia įgyvendinti.
- Suteikite tvirtą pradinį vertinimo tašką. Nesujungus kiekybinių duomenų su kokybine analize, bet kokiam vertinimui gresia subjektyvumo rizika.

Aprašymas

Savęs vertinimo priemone siekiama sukurti struktūrizuotą neformaliojo suaugusiųjų mokymosi programų kokybės vertinimo sistemą. Ji pagrįsta EQAVET kokybės užtikrinimo ir tobulinimo ciklu, kuris apima planavimo, įgyvendinimo, vertinimo ir (arba) įvertinimo bei peržiūros ir (arba) peržiūrėjimo etapus.

Tikslas

Pagrindinis savęs vertinimo priemonės tikslas - padėti mokymo paslaugų teikėjams suvokti kokybės užtikrinimo svarbą ir nustatyti būdą, kaip to pasiekti. Naudodamiesi šia priemone paslaugų teikėjai gali nustatyti stipriąsias ir tobulintinas savo neformaliojo suaugusiųjų mokymo programų sritis.

Principai

Ši priemonė grindžiama šiais principais:

- *Lankstumas*: Suinteresuotosios šalys gali pasirinkti ir derinti kriterijus pagal savo konkrečius poreikius ir tikslinę auditoriją.
- *Nuolatinis tobulinimas*: Priemonė padeda nuolat gerinti kokybę ir nėra vienkartinis įvertinimas.

- *Jrodymais pagrįstų sprendimų priėmimas:* Naudojant šią priemonę surinkti duomenys turėtų būti naudojami politiniams sprendimams, susijusiems su neformaliojo suaugusiųjų švietimo programomis, priimti.

Vartotojai

Priemonė skirta atsakingiems mokymo paslaugų teikėjams, dalyvaujantiems neformaliojo suaugusiųjų švietimo veikloje. Tai gali būti švietimo įstaigos, bendruomeninės organizacijos ir kiti subjektai, siūlantys suaugusiųjų mokymosi programas.

Organizaciniai požiūriai

Savęs vertinimo priemonei įgyvendinti reikia strateginio požiūrio. Paslaugų teikėjai gali nuspręsti sudaryti vidines kokybės užtikrinimo grupes arba kreiptis į išorės ekspertus dėl išsamaus vertinimo. Priemonę galima integruoti į esamas kokybės valdymo sistemas arba naudoti kaip atskirą vertinimo sistemą.

Iššūkiai

Nors savęs vertinimas taip pat suteikia vertingų įžvalgų apie programos kokybę, reikia atsižvelgti į tam tikrus iššūkius:

- Duomenų rinkimas: Rinkti tikslus ir tinkamus duomenis gali reikėti daug išteklių.
- Subjektyvumas: Svarbu užtikrinti subalansuotą ir nešališką vertinimą.
- Pritaikymas prie konteksto: Priemonę gali reikėti pritaikyti prie konkrečių nacionalinių ar regioninių sąlygų.

Praktinis įgyvendinimas:

Priemonėje naudojami EQAVET rodikliai, kurie nėra statiškos kategorijos, o yra tęstinio pobūdžio. Norint atlikti išsamų vertinimą, rekomenduojama kiekybinius duomenis sujungti su kokybine analize. Rezultatai gali būti naudojami nustatant kokybės užtikrinimo tikslus, padedant priimti sprendimus, palengvinant palyginimus ir nustatant tobulintinas sritis.

Kriterijai

Neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų kokybės užtikrinimo kriterijai suprantami kaip kiekybinės programos (-ų) savybių charakteristikos, skirtos neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos (-ų) rengimo ir įgyvendinimo kokybei įvertinti teikėjo ir (arba) nacionaliniu lygmeniu. Remiantis savęs vertinimo rezultatais, sudaromos galimybės nustatyti stipriąsias ir silpnąsias vertinamos programos puses ir numatyti konkrečias priemones tolesniam programos (-ų) planavimo, rengimo ir įgyvendinimo procesų tobulinimui.

Pateikiami kriterijai yra pavyzdiniai ir gali būti pritaikyti atsižvelgiant į skirtingų tikslinių grupių (neformaliojo suaugusiųjų švietimo teikėjų, politikos formuotojų ir vykdytojų) interesus, priklausomai nuo kitų įgyvendinamų kokybės užtikrinimo priemonių, taikomų metodikos.

Kriterijams vertinti gali būti naudojami tiek kiekybiniai, tiek kokybiniai rodikliai. Kiekvienas rodiklis turi apimti tikslą, stebėsenos aspektą, konkretų stebėsenos laikotarpį, turi būti susitarta dėl kiekvieno kriterijaus vertinimo metodo.

Tikslinga parengti programos savęs vertinimo planą, kuriame būtų numatyti kriterijai, kriterijų vertinimo rodikliai, vertinimo metodai, informacijos šaltiniai, vertinimo priemonės, atsakingi darbuotojai ir terminai. Rekomenduojama periodiškai peržiūrėti planą, kad būtų užtikrintas jo aktualumas ir kuo patikimesnis savęs vertinimo proceso vykdymas.

1 etapas - planavimas

Planavimas susijęs su aiškių ir išmatuojamų tikslų, veiksmų tikslams pasiekti ir rodiklių tikslų pasiekimo lygiui įvertinti nustatymu, atitinkamų dokumentų, kad būtų laikomasi teisės aktų, parengimu, konkurencinės aplinkos analize, potencialių klientų - suaugusiųjų - lūkesčių ir poreikių nustatymu. Atitinkamai planavimas turi būti grindžiamas programos teikėjo strategine vizija ir nustatytais veiklos prioritetais.

1 kriterijus: Tikslų ir uždavinių aiškumas

Apibrėžimas: Pagal šį kriterijų vertinamas neformaliojo suaugusiųjų švietimo programų planavimo etape nustatytų tikslų ir uždavinių aiškumas ir konkretumas.

Pavyzdžiai:

- Suaugusiųjų mokymo poreikių analizė ir prognozavimas
- Aiškiai apibrėžti tikslai, pavyzdžiui, konkretūs įgūdžiai ar kompetencijos, kuriuos besimokantieji turėtų įgyti.
- Išmatuojami tikslai su apibrėžtais sėkmės rodikliais.

2 kriterijus: Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas

Apibrėžimas: Šiuo kriterijumi vertinama, koku mastu atitinkamos suinteresuotosios šalys, įskaitant pedagogus, besimokančiuosius, darbdavius ir bendruomenės narius, dalyvauja planavimo procese.

Pavyzdžiai:

- Pramonės atstovų dalyvavimas nustatant atitinkamus įgūdžius ir kompetencijas.
- prašyti besimokančiųjų pateikti informaciją apie jų mokymosi ir karjeros tikslus.

3 kriterijus: Technologijų ir naujovių integravimas

Apibrėžimas: Pagal šį kriterijų vertinamas technologijų ir naujoviškų mokymo metodų integravimas siekiant pagerinti mokymosi patirtį.

Pavyzdžiai:

- e. mokymosi platformų, virtualių laboratorijų ar simuliacijų įtraukimas, siekiant papildyti tradicinį mokymą.
- Naujų technologijų naudojimas, kad išliktumėte aktualūs ir konkurencingi sparčiai besikeičiančioje darbo rinkoje.

2 etapas - įgyvendinimas

Įgyvendinimas apima įvairią veiklą ir procesus. Šiame etape rengiama ir įgyvendinama neformaliojo suaugusiųjų švietimo programa, atitinkamai paskirstomi žmogiškieji, finansiniai ir materialiniai ištekliai, reikalingi kokybiškam programos įgyvendinimui, ir vykdoma darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo veikla.

1 kriterijus: Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas

Apibrėžimas: Šiuo kriterijumi vertinama, koku mastu įvairios suinteresuotosios šalys, įskaitant besimokančiuosius, pedagogus, darbdavius ir bendruomenės narius, yra aktyviai įtraukiamos ir dalyvauja įgyvendinimo procese.

Pavyzdžiai:

- darbdavių įtraukimas į mokymo programos rengimą ir mokinių darbo vietų organizavimą.
- Siekti, kad besimokantieji pateiktų savo nuomonę apie pageidaujamus mokymo metodus ir mokymosi aplinką.
- Programos atitikimas suaugusiųjų mokymosi poreikiams, atsižvelgiant į naujovių ir išskirtinumo iš kitų panašaus pobūdžio programų principą.
- Besimokančiojo poreikiai yra aiškiai apibrėžti ir suprantami visiems paslaugų teikėjo darbuotojams.
- Programos atitinka skaitmeninimo ir žaliosios transformacijos principus.
- Programos turinio viešinimas, informacijos pateikimas suinteresuotoms grupėms.

2 kriterijus: Išteklių paskirstymas ir panaudojimas

Apibrėžimas: Šis kriterijus skirtas veiksmingam žmogiškųjų, finansinių ir materialinių išteklių paskirstymui ir panaudojimui, siekiant paremti profesinio mokymo programos įgyvendinimą.

Pavyzdžiai:

- Užtikrinti, kad būtų skiriamos lėšos reikalingai įrangai, technologijoms ir medžiagoms.
- Optimizuoti instruktorių darbo grafiką, kad būtų patenkinti programos poreikiai.
- Personalo kvalifikacijos kėlimo veiksmingumas.
- Šiuolaikinių mokymosi technologijų diegimas ugdymo procese.

3 kriterijus: j besimokantįjį orientuotas požiūris

Apibrėžimas: Pagal šį kriterijų vertinama, ar įgyvendinimo procese pirmenybė teikiama besimokančiųjų poreikiams, pageidavimams ir mokymosi stiliams.

Pavyzdžiai:

- Siūlomi keli mokymosi būdai arba lanksčios tvarkaraščių sudarymo galimybės, kad būtų galima prisitaikyti prie įvairių besimokančiųjų profilių.
- Galimybių mokytis savarankiškai ir individualizuotos paramos teikimas.
- Šiuolaikinių vertinimo metodų naudojimas siekiant mokymosi pažangos.

- Mikroįgaliojimų taikymas ir skaidrumas.
- mokymosi proceso patrauklumas ir besimokančiųjų motyvacijos siekti meistriškumo užtikrinimas.

3 etapas - vertinimas

Vertinimo etape nustatoma, kiek pasiekti neformaliojo suaugusiųjų švietimo programos tikslai, ir išsiaiškinama, kokie yra pasiekti rezultatai besimokančiojo ir sistemos lygmenimis. Apskritai vertinimo etapą sudaro du etapai: iš pradžių renkami ir aptariami duomenys, o tada, remiantis šiais duomenimis, priimamas sprendimas dėl kokybės būklės. Šiame etape taip pat atskleidžiamos stipriosios ir silpnosios programos rengimo ir įgyvendinimo veiklos pusės, mokymosi rezultatų pasiekimai, kurie tampa kokybės gerinimo gairėmis.

1 kriterijus: Duomenų rinkimo metodai

Apibrėžimas: Pagal šį kriterijų vertinamas duomenų rinkimo vertinimo etape taikomų metodų veiksmingumas ir tinkamumas.

Pavyzdžiai:

- Reguliarus ir nuoseklus atitinkamų duomenų rinkimas per visą programos įgyvendinimo ciklą, kad vėliau juos būtų galima panaudoti pažangai įvertinti ir tobulintiems sritims nustatyti.
- Ankstyvojo perspėjimo sistemos yra sukurtos ir įdiegtos siekiant padėti nustatyti ir iš anksto įspėti apie kylančias grėsmes programos kokybei.
- Apklausų naudojimas siekiant surinkti besimokančiųjų ir suinteresuotųjų šalių atsiliepimus.
- Dalyvių veiklos įrašų ir rezultatų analizė.

2 kriterijus: Vertinimo įtraukumas ir lygybė

Apibrėžimas: Šis kriterijus skirtas patikrinti, ar vertinimo procesas yra įtraukus ir sąžiningas, užtikrinant, kad visi dalyviai turėtų vienodas galimybes pademonstruoti savo įgūdžius ir žinias.

Pavyzdžiai:

- pagrįstų sąlygų suteikimas specifinių poreikių turintiems besimokantiejiems vertinimo metu.
- Užtikrinti, kad vertinimo metodai netyčia nesudarytų nepalankių sąlygų kuriai nors konkrečiai grupei.

3 kriterijus: skaidrumas ir komunikacija

Apibrėžimas: Pagal šį kriterijų vertinama, kiek skaidrus ir aiškus yra vertinimo procesas visoms suinteresuotosioms šalims, įskaitant besimokančiuosius, pedagogus ir išorės partnerius.

Pavyzdžiai:

- Aiškiai iš anksto informuoti besimokančiuosius apie vertinimo kriterijus ir lūkesčius.
- Reguliariai informuoti visas susijusias šalis apie vertinimo pažangą ir rezultatus.
- Skelbti besimokančiųjų atsiliepimus: atsiliepimai, sėkmės istorijos.

4 etapas - tolesni veiksmai

Peržiūra užbaigia programos kokybės ciklą. Svarbiausias jos tikslas - užtikrinti, kad vertinimo etape padarytos išvados būtų tinkamai atspindėtos tolesnės veiklos procese, kuris pradės naują programos kokybės užtikrinimo ciklą. Be to, savęs vertinimo rezultatai turi būti išsamiai aptarti su visomis suinteresuotomis šalimis.

1 kriterijus: Veiksmų planavimas ir įgyvendinimas

Apibrėžimas: Šis kriterijus skirtas veiksmų planų, skirtų nustatytoms tobulintinoms sritims arba naujiems tikslams įgyvendinti, kūrimui ir vykdymui.

Pavyzdžiai:

- Sukurti išsamų veiksmų planą su konkrečiomis užduotimis, atsakingais asmenimis ir įgyvendinimo terminais.
- Išteklių skyrimas nustatytiems patobulinimams, pavyzdžiui, papildomiems instruktorių mokymams ar atnaujintai įrangai, įgyvendinti.

2 kriterijus: pokyčių stebėseną

Apibrėžimas: Pagal šį kriterijų vertinama, ar yra sukurti mechanizmai, skirti įgyvendinamų pokyčių stebėsenai ir pažangai stebėti.

Pavyzdžiai:

- Reguliariai atlikti pažangos vertinimą, siekiant užtikrinti, kad planuojami patobulinimai būtų vykdomi ir duotų pageidaujamų rezultatų.
- Pagrindinių veiklos rodiklių naudojimas siekiant įvertinti įgyvendintų pokyčių poveikį besimokančiųjų rezultatams.
- Programos turinio atnaujinimo ir (arba) įgyvendinimo proceso tobulinimo pagrįstumas ir tinkamumas.

3 kriterijus: Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas tolesnėje veikloje

Apibrėžimas: Pagal šį kriterijų vertinamas suinteresuotųjų šalių įsitraukimo ir dalyvavimo tolesniame procese lygis, įskaitant jų dalyvavimą diskusijose ir analizėse.

Pavyzdžiai:

- reguliariai rengti susitikimus ar forumus su suinteresuotosiomis šalimis, kuriuose būtų apžvelgiama pažanga ir aptariamas įgyvendintų pokyčių veiksmingumas.
- Mokymosi bendradarbiaujant su kolegomis ir vertinimo veiklos organizavimas.
- Skatinti pramonės partnerius aktyviai dalyvauti vertinant programos atnaujinimų aktualumą.